



## **II. Ulusal Okul Kütüphanecileri Konferansı "Bilgi Okuryazarlığı" ndan "Yaşam Boyu Öğrenme"ye**

27 Haziran 2009, Cumartesi  
Özel Üsküdar Amerikan Lisesi

### **Sonuç Bildirgesi**

Bu bildirge; 27 Haziran 2009 tarihinde, Özel Üsküdar Amerikan Lisesi, Okul Kütüphanecileri İstanbul Grubu (OKİG) ve Türk Kütüphaneciler Derneği (TKD) İstanbul Şubesi işbirliği ile gerçekleştirilen "II.Ulusal Okul Kütüphanecileri Konferansı" sonucunda, katılımcıların katkıları ile hazırlanmıştır.

#### **Editörler**

Prof. Dr. Serap Kurbanoğlu  
Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü  
ve  
Osman Torun  
Terakki Vakfı Okulları Kütüphanesi

**İstanbul, 2009**

## **Giriş**

Bilgiye ve aynı zamanda teknolojiye dayalı toplumlar olarak da tanımlayabileceğimiz günümüz toplumlarının en belirgin özelliği sürekli değişim içinde olmalarıdır. Mevcut bilgi miktarı katlanarak artarken teknoloji gelişmeye devam etmekte ve kullanımı hızla yaygınlaşmaktadır. Günümüzde bu gelişmelerden etkilenmeyen meslek veya birey yoktur. Değişimin bir sonucu olarak diplomaların ömrü kısalmış, formal eğitimini tamamlayan bireylerin öğrenmeye devam etmeleri bir zorunluluk haline almıştır. Çağımızdaki gelişmeler sayısız fırsatı beraberinde getirirken bireylerin gereksinim duyacakları bilgi ve becerilerin büyük ölçüde değişmesine neden olmuş ve yaşam boyunca öğrenme için bir baskı oluşmuştur. Yaşam boyu öğrenme değişikliklere başa çıkabilmenin en iyi yoludur, bir taraftan rekabeti güçlendirip iş bulmayı kolaylaştırırken diğer taraftan sosyal dışlanmaya karşı mücadele olanağı sağlar. Yaşam boyu öğrenme fırsat eşitliği ve sosyal bütünleşmenin de anahtarıdır.

## **Bilgi Okuryazarlığı ve Yaşam Boyu Öğrenme**

Günümüzde, yaşam boyu öğrenme becerilerine sahip, diğer bir deyişle, değişime ayak uydurabilen, kendisini yenileyebilen, gelişmeleri takip edebilen, problem çözebilen, bilgiyi yönetebilen ve iletişim kurabilen bireylere gereksinim duyulmaktadır. Bunun sonucu olarak yaşam boyu öğrenme becerisine sahip bireyler yetiştirmek günümüz toplumlarının en önemli hedeflerinden biri haline gelmiştir. Bu hedefe erişmek için vazgeçilmez olan araç ise bilgi okuryazarlığıdır. Bilgi okuryazarlığı, bilgiye ihtiyaç duyulduğunda bunu hissetme, ihtiyaç duyulan bilgiye ulaşma, elde edilen bilgiyi değerlendirme ve etkin olarak kullanma becerisi olarak tanımlanmaktadır (ALA, 1989). Bilgi okuryazarları, bilginin nasıl düzenlendiğini, almaları gereken kararlar ve yaptıkları işler için gereksinim duydukları bilgiyi nasıl bulacaklarını ve nasıl kullanacaklarını, dolayısıyla nasıl öğreneceklerini bildiklerinden yaşam boyu öğrenme becerisine sahip bireylerdir (ALA, 2000).

Bilgi okuryazarlığına her düzeyden eğitim kurumunun programlarında yer verilmesinin ve her öğrencinin eğitim sürecinin bir parçası haline getirilmesinin gereği ve önemi sık sık vurgulanmaktadır (bkz: ALA, 1989; ALA, 2000; *Bilişim*, 2001; Doyle, 1994). Bilgi okuryazarlığı becerileri eğitim sürecinde öğrencilere kazandırılması gereken temel becerilerden biri olarak kabul edilmeye başlanmıştır.

## **Bilgi Okuryazarlığı ve Okul Kütüphaneleri**

Zaman içinde okul kütüphaneleri sadece kitap koleksiyonları içeren yerler olmaktan çıkıp teknoloji bakımından zengin öğrenim ortamları haline gelirken, okul kütüphanecileri de sadece bilgi sağlama fonksiyonlarını aşip öğrenim süreciyle yakından ilgilenir hale gelmiştir (AASL/AECT, 1998). Okul programı ile bütünleşmiş bir okul kütüphanesi ve okul kütüphanecisi, öğrencilerin bilgi okuryazarlığı becerilerini kazanmaları için gerekli temel unsurlardır (ALA, 2000).

Çağdaş eğitim teorisi, öğrenciyi aktif bilgi kullanıcıları olarak tanımlamaktadır. Öğrencileri bağımsız bilgi kullanıcıları haline getirmek ise okul kütüphanelerinin sorumlulukları arasındadır. Kütüphanenin temel unsuru olan okul kütüphanecisi, öğrencilerin içinde bulunduğumuz çağa uyumunu kolaylaştırmak için öğretmenler ve yöneticilerle işbirliği içinde çalışarak bilgi okuryazarlığı eğitim programları geliştirir (AASL/AECT, 1998).

İlk ve orta öğretim düzeylerinde gerçekleştirilen bilgi okuryazarlığı eğitimi, yaşam boyu öğrenme becerisine sahip, diğer bir deyişle, içinde yaşadığımız çağda gereksinim duyulan insan profiline uygun bireyler yetiştirilmesini sağlamak açısından önemlidir. Bilgi okuryazarlığı becerilerinin ilk ve orta öğretim dönemlerinde kazandırılması eğitim hayatına devam etmeyecek bireyler açısından büyük önem taşırken eğitime devam edecek bireylerin başarılarını da olumlu yönde etkilemektedir. Yüksek öğretim öncesinde edinilen sağlıklı bir bilgi edinme, araştırma ve öğrenme kültürünün öğrenciye yapacağı katkının değeri açıktır. Tüm bu nedenlerle başta ABD’de olmak üzere pek çok ülkede bilgi okuryazarlığı becerilerinin, öğrencilere, ilk ve orta öğretim dönemlerinde kazandırılmasına yönelik çalışmalar yapıldığı ve okul kütüphanelerinin bu alanda aktif rol aldığı görülmektedir.

İlk ve ortaöğretim düzeylerine uygun bilgi okuryazarlığı programları hazırlama sorumluluğu okul kütüphanecilerine ait iken programların başarısı öğretmenler ve yöneticiler ile yapılacak işbirliğine bağlıdır. Okul kütüphanecilerinin sorumlulukları bilgi okuryazarlığı ile ilgili eğitim programları düzenlemekle bitmemekte, ayrıca, dikkatle seçilmiş, ihtiyaçlara uygun, müfredatı ve yaşam boyu öğrenmeyi destekleyen koleksiyonlar oluşturmayı; bu amaçla kullanıcı gereksinimlerini izlemeyi; her formattaki bilgiye erişim sağlamayı; çeşitli bilgi hizmetleriyle öğrenciler, öğretmenler ve yöneticilerin bilgi gereksinimlerini karşılamayı, öğrencilerin okuma alışkanlıklarının gelişmesini sağlayacak çalışmalar yapmayı; kütüphanecilik ve bilgi okuryazarlığı eğitimi alanındaki çalışmaları ve gelişmeleri izleyerek elde edilen bilgiler ışığında programlarını geliştirmeyi de kapsamaktadır.

Kalkınmak için gereksinim duyduğu insan gücünü yetiştirmek isteyen her ülkenin bilgi okuryazarlığı eğitimini olası en erken düzeyde eğitim programlarının içine alması gerekmektedir.

### **Türkiye’de Bilgi Okuryazarlığı Uygulamaları ile İlgili Saptamalar**

Ülkemizde bilgi okuryazarlığı kavramı ilk defa 1998 yılında kullanılmıştır. Halen bir kavram kargaşası yaşanmakta ve “bilgi okuryazarlığı” teriminin “bilgisayar okuryazarlığı” ve “medya okuryazarlığı” ile eş anlamlı olarak kullanıldığı görülmektedir. Konunun önemi yeteri kadar anlaşılammış, gerekli politikalar ve stratejiler henüz oluşturulmamıştır. VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı Bilişim Teknolojileri ve Politikaları Özel İhtisas Komisyonu’nun Bilgi Hizmetleri ve İçerik Alt Komisyonu tarafından hazırlanan raporda bilgi okuryazarlığı konusunda büyük eksiklerimiz olduğu, her tür eğitim kurumunda bilgi okuryazarlığı derslerinin verilmesinin ve okul kütüphanelerinin bilgi okuryazarlığını destekleyecek şekilde yapılandırılmasının gerektiği belirtilmiş (*Bilişim*, 2001), ancak, bilgi okuryazarlığı konusu kalkınma planlarına alınmamıştır.

Üniversite kütüphanelerinde ve kurum kütüphanelerinde daha çok kullanıcı eğitimi programları çerçevesinde değerlendirilebilecek uygulamalar görülürken, okul kütüphanelerindeki çalışmaların özel okullarla sınırlı kaldığı bilinmektedir. Bazı özel okullarda uygulanan uluslararası müfredat programları (PYP, IB vb.) bilgi okuryazarlığı uygulamalarının başlatılmasındaki en önemli etkenlerdendir. 2002 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından orta öğretim müfredatına seçmeli olarak konulan “Bilgi Erişim ve Araştırma Teknikleri” dersi bilgi okuryazarlığı ile ilgili konuları içermekle birlikte dersin amacına ulaşabilmesi için iyi bir kütüphane alt yapısına ve bir okul kütüphanecisine ihtiyaç vardır.

Bilgi okuryazarlığı konusundaki gelişmelerde kütüphanecilerin ve öğretmenlerin bilgi okuryazarlığı düzeyi önemli rol oynamaktadır. Ülkemizde öğretmen eğitiminde bilgi okuryazarlığı konusuna yer verilmezken, kütüphanecilik eğitiminde bu konu yeterince değerlendirilmemiştir. Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinden sadece birinde bu konuda seçmeli ders verilmektedir. Öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim çalışmaları ise, yine özel okullarla sınırlı kalmaktadır. Ülkemizde bilgi okuryazarlığı alanında yapılan çalışmalar ve yürütülen uygulamalar münferittir. Bu alanda bilgi/deneyim paylaşımı ve işbirliği eksikliği göze çarpmaktadır. Konuyla ilgili araştırma, yayın ve toplantıların sayısı sınırlıdır.

### **Türkiye’de Okul Kütüphaneleri ile İlgili Saptamalar**

Türkiye’de okul kütüphaneleri bir varoluş sorunu yaşamaktadır. Okul kütüphaneleri eğitim politikası ve eğitim sistemi içerisinde hak ettiği yeri bulamamıştır. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Okul Kütüphaneleri Yönetmeliği her okulda bir kütüphane kurulmasını ve 3000 cilt koleksiyonu olan her okul kütüphanesinde bir kütüphaneci görevlendirilmesini öngörmesine rağmen, Bakanlığın 2009 yılı Mart ayı verilerine göre, ülkemizdeki okul sayısı 55.000, okul kütüphanesi sayısı 15.405’dir\*. Bu veriler, örgün eğitimdeki okulların %72’sinde bir okul kütüphanesi olmadığını göstermektedir. Var olduğu belirtilen kütüphanelerin nitelikleri, işlevsellikleri ve istihdam yapısı konusunda yeterli bilgi bulunmamakla birlikte bazı özel okullardaki kütüphaneler dışında okul kütüphanelerinin çoğunun sınırlı sayıda, güncelliğini yitirmiş ve genellikle basılı kaynaklardan oluşan koleksiyonlara sahip olduğu,

\* Sayısal bilgiler, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığı web sayfasından alınmıştır. (Mart 2009)

genellikle kütüphanecilik eğitimi almamış görevlilerin sorumluluğuna verildiği ve çağdaş kütüphanecilik hizmetlerini vermekten uzak olduğu bilinmektedir.

## **Türkiye’de Bilgi Okuryazarlığının Gelişmesi ve Yaygınlaşması ile İlgili Öneriler**

Bilgi okuryazarlığının gelişmesi ve yaygınlaşması çok sayıda faktöre bağlıdır. Etkin ve işlevsel okul kütüphanelerinin varlığı gelişmeler açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle öncelikle ülkemizdeki okul kütüphanesi sisteminin geliştirilmesi ve özellikle devlet okullarında kapsamlı bir kütüphane reformu gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu bildirmede; konu ağırlıklı olarak okul kütüphaneleri açısından ele alınmış, bilgi okuryazarlığının yanı sıra okul kütüphanelerine yönelik öneriler de gruplandırılarak sunulmuştur.

Türkiye’de bilgi okuryazarlığının gelişmesi ve yaygınlaşması için aşağıda belirtilen çözüm önerileri ve girişimlerin yaşama geçirilmesi bir zorunluluk olarak görülmektedir:

### *Okul Kütüphanelerinin Geliştirilmesi*

- Öncelikle ülkemizdeki okul kütüphanelerinin önemini, işlevlerini, Türkiye’deki duruma yönelik saptamaları ve somut çözüm önerilerini içeren ayrıntılı bir raporun hazırlanması ve MEB’e sunulması;
- Mevcut okul kütüphaneleri yönetmeliği hükümlerinin uygulanması ve “her okula bir kütüphane ve bir kütüphaneci” yaklaşımının yaşama geçirilmesi;
- Okul kütüphanelerinin müfredatı destekleyecek güncel bilgi kaynakları ve bilgi teknolojileri alt yapısı ile donatılması;
- Okul yönetimlerinin ve öğretmenlerin kütüphaneye ve kütüphanecilere yaklaşımlarında olumlu değişimler yaratmaya yönelik çalışmalar yapılması;
- Okul kütüphanelerinin bağlı olduğu; Milli Eğitim Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığı, Kütüphaneler ve Dokümantasyon Şubesi Müdürlüğü’nün Daire başkanlığı olarak yeniden yapılandırılması, daha işlevsel hale dönüştürülmesi;

### *Eğitim Sistemi ve Politikaları*

- Ulusal bilgi politikası, eğitim politikası ve kalkınma planlarında bilgi okuryazarlığına yer verilmesi;
- Bu amaçla ilgili kurumlar arasında işbirliğinin teşvik edilmesi (MEB, DPT, Eğitim Reformu Girişimi (ERG) vb.)
- Milli Eğitim Şuralarında bilgi okuryazarlığı, kütüphane ve yaşam boyu öğrenme konularına yer verilmesi;
- Bilgi okuryazarlığı konusunda gelişmiş ülkelerin deneyimlerinden yararlanılması;
- Okul kütüphaneleri için ulusal düzeyde bir “**Bilgi Okuryazarlığı Stratejisi**” geliştirilmesi;
- Türkiye’deki okullarda uygulanmak üzere mevcut modellerden yola çıkılarak bir “**Bilgi Okuryazarlığı Eğitimi Modeli**” geliştirilmesi;

### *Kütüphaneci İstihdamı*

- Okul kütüphanelerinde meslek eğitim görmüş kütüphanecilerin istihdam edilmesi;
- Kısa vadede her ilde il milli eğitim müdürlüklerinde en azından bir kütüphanecinin görev almasının sağlanması;
- Eğitim formasyonu almış kütüphanecilerin kadro tanımlarının “Öğretmen Kütüphaneci” olarak yapılmasının sağlanması;
- MEB merkez ve taşra teşkilatlarında mesleki eğitim görmüş kütüphanecilerin istihdam edilmesi

### *Bilgi Okuryazarlığı Uygulamaları*

- Eğitim sistemi içinde kütüphanecilerin bilgi okuryazarlığı derslerini vermesine olanak tanıyacak yapılanma ve düzenlemelerin gerçekleştirilmesi;
- Öğrencilerin temel bilgi okuryazarlığı becerileri ile donanmış olarak zorunlu eğitim sürecini tamamlamalarının sağlanması;
- Bu amaçla sınıf düzeylerinde birbirini bütünler nitelikte bir Bilgi Okuryazarlığı Programı’nın geliştirilmesi;

- Bilgi okuryazarlığı becerilerinin gelişmesi ve kalıcı olabilmesi için bilgi okuryazarlığı programlarının müfredatla ilişkilendirilmesi;
- Söz konusu çalışmalarda kütüphanecilerle öğretmenlerin işbirliğinin teşvik edilmesi;
- Mevcut standartlardan yola çıkılarak Türkiye için "**Ulusal Bilgi Okuryazarlığı Standartları**"nın oluşturulması;
- Medya okuryazarlığı ve bilgisayar okuryazarlığı gibi daha popüler okuryazarlık türleri ile bilgi okuryazarlığı arasındaki bağlantının farkındalık çalışmalarında kullanılması;

#### *Eğitim ve Geliştirme Uygulamaları*

- Bilgi ve belge yönetimi bölümlerinin (BBYB) programlarında bilgi okuryazarlığına yer verilmesi ve yeni mezun olacak öğrencilerin konuyla ilgili güncel bilgi ile donatılmasının sağlanması;
- Mesleki eğitim sürecinde okul kütüphaneleri stajlarının yaygınlaştırılması;
- Eğitim formasyonu uygulamasının yeniden yapılandırılması ve kütüphanecilere mesleki eğitimin yanı sıra eğitim formasyonu alma fırsatı tanınması;
- Okul kütüphanecileri için pedagoji (program geliştirme, öğretim yöntem ve teknikleri, ölçme değerlendirme, vb) alanındaki eğitim programlarına öncelik ve ağırlık verilmesi;
- BBYB ve mesleki STK'lar önderliğinde çalışmakta olan kütüphanecilere yönelik sürekli eğitim programları düzenlenmesi;
- MEB tarafından çeşitli zamanlarda açılan kütüphanecilik kurslarının daha etkin hale getirilmesi, bilgi okuryazarlığı ve pedagoji konularını kapsama alınması ve bu eğitimlerin meslek uzmanlarınca verilmesi;
- Web üzerinden sunulacak uzaktan bilgi okuryazarlığı eğitimi programı geliştirilmesi ve MEB portalı üzerinden kullanıma açılması;
- Kütüphanecilik eğitimi sırasında okul kütüphaneciliği konusunda uzmanlaşmaya olanak tanınması;
- Öğretmenlerin bilgi okuryazarlığı becerilerinin geliştirilmesi için eğitim fakülteleri müfredatının bilgi okuryazarlığını içerecek şekilde genişletilmesi;
- Çalışmakta olan öğretmenler için hizmet içi bilgi okuryazarlığı eğitim programları düzenlenmesi;

#### *İşbirliği ve Örgütlenme*

- Okul kütüphaneleri ve diğer kütüphane türleri (özellikle üniversite ve halk kütüphaneleri) arasında bilgi okuryazarlığının geliştirilmesine yönelik işbirliği programları hazırlanması;
- Okul kütüphaneleri arasında bu amaçla bir bilgi ağı geliştirilmesi;
- Okul kütüphanelerine uzaktan erişimi sağlamak için web sayfalarının oluşturulması;
- Uygulayıcılar arasında kurumsal, ulusal ve uluslararası düzeyde iletişim ve işbirliğinin desteklenmesi ve bunun için gerekli ortamların sağlanması;
- Bilgilenme, işbirliği, buluşma ve paylaşım olanağı sunacak bir "**Ulusal Bilgi Okuryazarlığı Portalı**" geliştirilmesi, söz konusu portalın güncelliğinin ve sürekliliğinin sağlanması;
- İyi uygulamaların ödüllendirilmesi ve konuyla ilgili teşvik mekanizmalarının oluşturulması;
- MEB, Bilgi Belge Yönetimi Bölümleri, Mesleki STK'lar, bilgi profesyonelleri, eğitim bilimciler, bilgi teknolojileri uzmanları arasında etkin bir paylaşım ve işbirliği örgütlenmesi;
- Bilgi okuryazarlığı konusunda ulusal düzeyde savunuculuk, bilgi ve deneyim paylaşımı ve örgütlenmeyi koordine edecek, bilgi, politika ve proje üretecek, konuyla ilgili tüm tarafların temsil edildiği bir "**Türkiye Ulusal Bilgi Okuryazarlığı Platformu**" oluşturulması;
- Diğer ülkeler ve uluslararası örgütlerle işbirliği çalışmaları yapılması ve ortak projeler geliştirilmesi (Türki Cumhuriyetler, Balkan ülkeleri ve AB ülkeleri ile bölgesel işbirliği çalışmalarının teşvik edilmesi);
- Bilgi okuryazarlığı konusunda aktif uluslararası meslek örgütlerinin (UNESCO, IFLA, vb.) desteğinin sağlanması;

#### *Savunuculuk Uygulamaları*

- Bilgi okuryazarlığı konusunda toplumda farkındalığı artırmak için ulusal ve kurumsal düzeyde çalışmalar yapılması;
- Toplumun tüm kesimlerine ve tüm meslek gruplarına yönelik bilgilendirme çalışmaları yapılması;
- Bu konuda medyadan yararlanılması;

### *Bilgi Profesyonellerinin (Kütüphanecilerin) Katkıları*

- Bilgi profesyonellerinin Türkiye’de bilgi okuryazarlığı uygulamalarının gelişmesi ve yaygınlaşmasında daha aktif rol alması;

### *Araştırma, Yayın ve Toplantılar*

- Bilgi okuryazarlığı alanında yapılan araştırmaların ve yayınların teşvik edilmesi;
- Türkiye’deki çalışmaların, uygulamaların ve gelişmelerin rapor edilmesi;
- Türkiye’de bu alanda yapılan yayınların ve ilgili web sayfalarının bibliyografyasının hazırlanması;
- Deneyimlerin ve iyi örneklerin paylaşılması için ortam yaratılması;
- Bilgi ve deneyimlerin paylaşılması için toplantılar (konferans, seminer, çalıştay vb.) düzenlenmesi ve söz konusu toplantıların ülke çapında yaygınlaştırılması;
- Bilgi okuryazarlığı konusundaki uluslararası çalışmaların, raporların, deklarasyonların çevirilerinin yapılması ve paylaşılması.

## **Sonuç**

Toplumların kalkınması sahip oldukları insan gücünün niteliğine bağlıdır. Günümüz toplumları geçmiştekenden daha farklı niteliklere sahip insan gücüne ihtiyaç duymaktadır. Sürekli değişim özelliği gösteren bir geleceğe hazırlanmanın en iyi yolu toplum bireylerini değişimle başa çıkabilecek becerilerle donatmaktır. Söz konusu becerilerin başında yaşam boyu öğrenme ve bilgi okuryazarlığı becerileri gelmektedir. Bilgi okuryazarlığı ve yaşam boyu öğrenme becerilerine sahip bireyler mesleki kariyerlerinin ve kişisel yaşamlarının getireceği hemen her türlü değişime ve mücadeleye hazırlıklı bireylerdir. Söz konusu becerilerin toplum bireylerine kazandırılmasında kütüphaneler ve zorunlu eğitim süresi göz önüne alındığında özellikle okul kütüphaneleri önemli rol oynamaktadır.

Bu bildirmede Türkiye’de bilgi okuryazarlığının gelişmesi ve yaygınlaştırılması için gerekli görülen öneriler okul kütüphaneleri ile ilişkilendirilerek sunulmuştur. Önerilerin ele alınışında herhangi bir önem sırası izlenmemiştir. Geliştirilecek stratejiler, politikalar, planlama ve uygulama çalışmalarında ülkemiz gerçekleri ve koşulları dikkate alınmalı, katkı yapacak tüm kesimlerle işbirliği kurulmalı, tüm süreçlerde “öncelikler” belirlenmelidir.

## **Kaynaklar**

- AASL/AECT (American Association of School Librarians ve Association for Educational Communication and Technology). (1998). *Information literacy standards for student learning*. Chicago: American Library Association.
- ALA (American Library Association). (1989). *Presidential Committee on Information Literacy. Association of College and Research Libraries*. 29 Temmuz 2009 tarihinde <http://www.ala.org/acrl/nili/ilit1st.html> adresinden erişildi.
- ALA (American Library Association). (2000). *Information literacy: a position paper on information problem solving*. ALA. 29 Temmuz 2009 tarihinde [http://www.ala.org/aasl/positions/PS\\_infolit.html](http://www.ala.org/aasl/positions/PS_infolit.html) adresinden erişildi.
- Bilşim Teknolojileri ve Politikaları Özel İhtisas Komisyonu raporu*. (2001). (Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Yayın No. DPT: 2560-ÖİK 576). Ankara: DPT.
- Doyle, C. S. (1994). *Information literacy in an information society: A concept for the information age*. Syracuse, NY: ERIC Clearinghouse on Information Technology.